Mediācija ES dalībvalstīs

Letonia

Tā vietā, lai vērstos tiesā, kāpēc nemēģināt atrisināt strīdu, izmantojot mediāciju (starpniecību)? Tas ir brīvprātīgas sadarbības process, kurā puses cenšas panākt savstarpēji pieņemamu vienošanos savu domstarpību atrisināšanai ar mediatora starpniecību.

Ar ko sazināties?

Sertificētu mediatoru padome ir izveidota kā Sertificētu mediatoru kopsapulces pārstāvības institūcija saskaņā ar Mediācijas likumu. Padomei veic šādas funkcijas:

nodrošina sertifikāta izsniegšanu mediatoram, kas nokārtojis sertifikācijas pārbaudījumu;

organizē mediatoru sertifikācijas un sertificētu mediatoru atestācijas pārbaudījumus;

kārto sertificētu mediatoru sarakstu;

uzrauga mediācijas kvalitāti, izskatot sūdzības par sertificētu mediatoru darbību;

pārstāv sertificētus mediatorus un izsaka sertificētu mediatoru viedokli attiecībās ar valsts un pašvaldību institūcijām, citām iestādēm un amatpersonām, kā arī attiecībās ar starptautiskām organizācijām;

sniedz atzinumus ar mediāciju saistītos likumdošanas jautājumos un mediācijas prakses jautājumos.

Kurā jomā starpniecība ir pieļaujama un/vai tiek visbiežāk izmantota?

Mediācijas likuma darbības joma ir domstarpību risināšana civiltiesiskajās attiecībās, izmantojot mediāciju. Šis likums regulē mediācijas izmantošanu tik tālu, cik speciālajos likumos, piemēram, Darba strīdu likumā nav noteikta citāda kārtība. Vienlaikus Mediācijas likums neliedz mediāciju izmantot arī citās tiesību nozarēs, ja vien konkrētās nozares regulējumā nav noteikts citāds regulējums

Vai ir jāievēro īpaši noteikumi?

Mediācijas izmantošana ir pilnīgi brīvprātīga.

Mediācijas izmantošana nav priekšnosacījums ne noteikta veida tiesvedības sākšanai, ne tiesvedības turpināšanai.

Mediatoru darbību Latvijā reglamentē Mediācijas likums un Mediatoru sertifikācijas un atestācijas kārtība.

Informācija un mācības

Vietnē http://www.mediacija.lv var iepazīties ar informāciju par mediācijas institūtu, atrast mediācijas pakalpojumu sniedzējus, uzzināt jaunāko informāciju mediācijas jomā Latvijā, kā arī pieteikties uz mediācijas biedrību piedāvātajiem apmācību kursiem.

Kādas ir starpniecības izmaksas?

Izmaksu apmērs galvenokārt ir atkarīgs no mediatora un klientu spējas vienoties par atbilstošu atlīdzību par sniegto pakalpojumu. Puses un mediators var vienoties par mediācijas izmantošanu pat bez atbilstoša atlīdzinājuma. Starpniecības izmaksas ir atkarīgas no vairākiem faktoriem — starpnieka kvalifikācijas un pieredzes, strīda sarežģītības, starpniecības konsultāciju skaita un citiem faktoriem.

Papildus tiek īstenoti vairāki valsts un pašvaldību pilotprojekti, kuru ietvaros mediatora konsultāciju vai mediācijas pakalpojumu var saņemt bez maksas (piemēram, ģimenes lietās).

Vai ir iespējama starpniecības rezultātā panāktas vienošanās izpilde?

Direktīva 2008/52/EK paredz, ka strīdā iesaistītajām pusēm ir iespēja lūgt, lai mediācijas rezultātā panāktā rakstiska izlīguma saturu atzīst par izpildāmu. Dalībvalstis Komisijai dara zināmas tās tiesas vai citas iestādes, kas ir kompetentas pieņemt šādus lūgumus.

No 2015. gada 1. janvāra darbojas tiesas ieteiktas mediācijas modelis, kurā tiesa jau uzsāktas tiesvedības ietvaros iesaka pusēm tiesvedības gaitā izmantot mediāciju. Tiesas ieteiktā mediācijā panākot vienošanos, puses var noslēgt izlīgumu un iesniegt tiesai un lūgt tiesu to apstiprināt.

Saites

Mediācija.lv

sertificetimediatori.lv

Lapa atjaunināta: 27/02/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.